

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **M.S.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 lutego 2026 r.,

zażalenia obrońcy M.S. na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 28 listopada 2025 r. w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu zawitego do złożenia wniosku o sporządzenia na piśmie i doręczenie obrońcy pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 października 2025 r.

IV Ka 1125/25,

p o s t a n o w i ł

zmienić zaskarżone postanowienie i przywrócić skazanemu M.S. termin do złożenia wniosku o doręczenie odpisu wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 października 2025 r. w sprawie IV Ka 1125/25 wraz z uzasadnieniem.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 28 listopada 2025 r., Sąd Okręgowy w Krakowie na podstawie art. 126 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., odmówił obrońcy M.S. przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie mu pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 października 2025 r., IV Ka 1125/25. W uzasadnieniu Sąd podniósł, iż wskazana przez obrońcę okoliczność w postaci zaniechania przez pracownicę

sekretariatu Kancelarii złożenia w terminie wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie, jest okolicznością zależną od obrońcy, albowiem wynikała z błędu pracownika sekretariatu, którego wnioskujący zatrudnia. Jednocześnie Sąd zauważył, odwołując się do stanowiska samego obrońcy, że ten sporządził wniosek o uzasadnienia w ostatnim możliwym dniu, tj. 6 listopada 2025 r., „a zatem zapewne nic też nie stało na przeszkodzie, aby dokonał osobiście jego wysłania, ewentualnie powinien był dochować wszelkich starań i dopilnować, aby wniosek, skoro był tak istotny, został do Sądu Okręgowego przesłany. Obrońca jest profesjonalną stroną postępowania, znającą procedury i konsekwencje niedotrzymania terminów, w szczególności tych zawitych”.

We wniesionym zażaleniu, obrońca, na zasadzie art. 438 k.p.k., skarżonemu postanowieniu zarzucił:

„I. obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 126 § 1 k.p.k. poprzez przyjęcie, że obrońca jest stroną postępowania karnego w związku z czym przyczyny zależne od obrońcy nie mogą stanowić podstawy do przywrócenia terminu, przy czym obrońca nie jest stroną w myśl przepisów postępowania karnego, a jedynie reprezentuje stronę (oskarżonego), zaś błąd obrońcy jest okolicznością niezależną od strony i nie może z tego tytułu oskarżony ponosić negatywnych konsekwencji procesowych;

II. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a to poprzez przyjęcie, że obrońca wnioskował o przywrócenie mu terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia, przy czym obrońca w pisemnym wniosku o przywrócenie terminu nie wskazał komu konkretnie termin ten ma zostać przywrócony, a jedynie wskazał ogólnie <<wnoszę o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie>> zatem przyjąć należało, że działa on w imieniu oskarżonego i wnioskuje o przywrócenie tego terminu oskarżonemu osobiście, bowiem takie przywrócenie może dotyczyć wyłącznie oskarżonego, którego obrońca reprezentuje”.

W konkluzji obrońca wniósł o zamianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie wniosku i przywrócenie oskarżonemu terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy skazanego zasługuje na uwzględnienie.

Zasadnie podnosi skarżący, że w kontekście procedury z art. 126 § 1 k.p.k. uznaje się, że uchybienie obrońcy jest przyczyną niezależną od strony. Dlatego też nie ma prawnej możliwości, aby przywrócić termin obrońcy, a więc podmiotowi, który w sposób od siebie zależny nie dopełnił czynności w terminie, ale może to dotyczyć wyłącznie oskarżonego, którego ten obrońca reprezentuje (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2022 r., V KZ 20/22; z dnia 15 kwietnia 2010 r., III KZ 27/10; z dnia 3 kwietnia 2019 r., V KZ 7/19, czy z dnia 24 listopada 1973 r., II KZ 220/73). Błąd obrońcy, czy to w postaci zaniedbania czy też niewłaściwego wykonywania przez niego obowiązków, nie może zatem szkodzić oskarżonemu, gdy ten, jako właściwa strona postępowania, nie ponosi żadnej winy w niedopełnieniu obowiązków przez obrońcę. Okoliczności te mogą zatem zostać potraktowane jako niezależne od skazanego przyczyny uzasadniające przywrócenie terminu do złożenia wniosku.

W zaskarżonym postanowieniu Sąd Okręgowy nie tylko błędnie wskazał, że obrońca jest stroną postępowania, ale również niezasadnie uznał, że błąd obrońcy jest okolicznością zależną od skazanego, który jest stroną postępowania („Nie jest bowiem okolicznością od niego niezależną błąd pracownicy sekretariatu, którą wnioskujący zatrudnia.”). Nic nie zmienia w tym układzie procesowym stanowisko Sądu, że przyczyną niezależną jest taka okoliczność, której nie można było usunąć i dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie, czy fakt, że „obrońca jest profesjonalną stroną postępowania, znającą procedury i konsekwencje niedotrzymania terminów, w szczególności tych zawitych.”

Należy stwierdzić, że zaniechanie przez obrońcę skazanego złożenia w terminie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sadu odwoławczego, wbrew stanowisku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 28 listopada 2025 r., stanowi przyczynę niezależną od skazanego w rozumieniu art. 126 § 1 k.p.k. i uzasadnia przywrócenie terminu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[WB]

[a.ł.]

